# Technik/technička řízení montáže a údržby strojní dopravy (kód: 21-073-M)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu
**Skupina oborů:** Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
**Týká se povolání:** Báňský technik
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 4

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby strojů a zařízení | 4 |
| Navrhování technologického vybavení a jeho nasazení na pracovištích hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem | 4 |
| Řízení montáže a údržby strojní dopravy při těžbě a úpravě nerostných surovin | 4 |
| Kontrola dodržování pracovní a technologické kázně, bezpečnostních a hygienických předpisů | 4 |
| Vedení provozní a technické dokumentace | 4 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 30.01.2024

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkajících se řízení, obsluhy a běžné údržby strojů a zařízení

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Číst provozní, technické a výkresové dokumentace strojní dopravy používané při těžbě a úpravě nerostných surovin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vyhledat z příslušné dokumentace relevantní údaje potřebné k obsluze strojní dopravy používané při těžbě a úpravě nerostných surovin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vyhledat z příslušné dokumentace relevantní údaje potřebné k údržbě strojní dopravy používané při těžbě a úpravě nerostných surovin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Popsat druhy strojní dopravy používané při těžbě a úpravě nerostných surovin (hlubinná nebo povrchová těžba) | Ústní ověření |
| e) Prokázat znalost základních právních předpisů a technických norem v oblasti strojní dopravy při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Navrhování technologického vybavení a jeho nasazení na pracovištích hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vyhledat v dokumentaci strojní dopravy údaje potřebné k navržení technologického vybavení pracoviště stroji | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Navrhnout vhodný druh strojní dopravy pro pracoviště | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Zdůvodnit nasazení navrhovaného technologického vybavení pracoviště hornické činnosti | Ústní ověření |
| d) Navrhnout dopravní řád pro strojní dopravu | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Řízení montáže a údržby strojní dopravy při těžbě a úpravě nerostných surovin

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Zpracovat návrh postupu montáže strojní dopravy (strojů a zařízení) v těžbě a úpravě nerostných surovin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Zpracovat návrh postupu údržby strojní dopravy (strojů a zařízení) v těžbě a úpravě nerostných surovin | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vysvětlit význam oprav strojů a zařízení v těžbě a úpravě nerostných surovin | Ústní ověření |
| d) Popsat vedení pracovníků zajišťujících obsluhu, údržbu a opravy strojů | Ústní ověření |
| e) Vysvětlit dlouhodobé plány oprav strojů a zařízení | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Kontrola dodržování pracovní a technologické kázně, bezpečnostních a hygienických předpisů

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vyjmenovat a popsat použití osobních ochranných pracovních prostředků potřebných při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem | Ústní ověření |
| b) Navrhnout postup praktického provádění kontroly zařízení strojní dopravy | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## Vedení provozní a technické dokumentace

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat systém evidování strojů a zařízení strojní dopravy | Ústní ověření |
| b) Provést záznam o kontrole (provozu, revizích a opravách) strojního zařízení do provozní a technické dokumentace | Praktické předvedení a ústní ověření |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

**1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce**

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Další podmínky týkající se výkonu povolání v rámci této profesní kvalifikace stanoví příslušné báňské předpisy, zejména vyhláška č. 22/1989 Sb., vyhl. č. 26/1989 Sb., a vyhl. č. 51/1989 Sb., ve znění pozdějších předpisů..

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://nsp.cz/jednotka-prace/bansky-technik-pro-povrch)

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

**2. Průběh zkoušky**

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

U kritérií hodnocení, u kterých je jako způsob ověření uvedeno praktické předvedení a ústní ověření, uchazeč prakticky předvádí daný úkol dle zadání a poté je v případě potřeby zkušební komisí dotazován.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

## Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

## Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů. Všichni členové komise musí být přítomni u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru strojírenství a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti hornictví.
b) Vysokoškolské vzdělání v oboru strojírenství a nejméně 5 let odborné praxe v oblasti hornictví.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost se stoly a židlemi s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům,
- provozní a projektová dokumentace, výkresová dokumentace strojů a zařízení strojní dopravy,
- PC,
- báňské předpisy a technické normy řešící problematiku řízení montáže a údržby strojní dopravy při hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

## Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

## Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut).

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Českomoravský štěrk, a. s.
OSVČ